

nija kapitalistička. A ona će iz-
gladiti sve plemenske razlike, u koliko ih
je historija nagomilala, jer će ljude gru-
pisati, ujediniti i solidarizirati prema nji-
hovim klasnim interesima i klasnoj ideo-
logiji.»

Dr. Risto Jeremić i Dr. Pe-
ro Slijepčević (Sarajevo). »Uredbe
i nariadenja vrše se bez dovoljno sasu-
ljanja od pokrajinskih organa, i stalno se
opozivlju zbog nemogućnosti da se pro-
vedu. Cinovnici se postavljaju iz kuli-
sa, po ključu a ne po kvalifikaciji. Sve to
nisu osamljeni slučajevi nego rdavi si-
stemi, koji obaraju ugled države i stva-
raju veliko nezadovoljstvo i u srskim sre-
dinama a nekmoči če u hrvatskim.« »Hrv.
pitanje ovako je teško samo usled opštih
zala u državi; ono je kao rana koja se
širi zbog opšte bolesti tela. Ako bismo
govorili po plemeniti, Srbi su pozvaniji
nego iko drugi da uzmu inicijativu za
sporazum.«

(Dalje.)

—k Fr. Milčinski, Tolovaj Mataj. Ilu-
striral Iv. Vavpotič. Druga izdaja. Tolo-
vaj in druge slovenske pravljice, ki jih je
med vojno izdal Fr. Milčinski, so vzbudi-
le tako pozornost in priljubljenost, da so
bile v kratkem razprodane. Sedaj je iz-
šel II. natis v novi opremi. Milčinski je
priznan mladinski pisatelj in za to na
novi izdaji Tolovaja Mataja ni treba še
posebej poudarjati.

Naša gospodarska organizacija.

—g Rezervni sklad. Prostovoljni or-
ganizacijski davek — 1922. (Sklep upray-
nega odbora Zaveze z dne 27. decembra
1918.) 9. izkaz. 55 Din: Belokranjsko uč-
iteljsko društvo. Darovali so 5 Din: Bar-
le Konrad, Bogovič Petar, Brezgar Jo-
žica, Morela Leopold, Rus Amalija, Rust-
ja Jožica, Špan France, Štupar Miroslava,
Vigele Nande, Zalar Joško in Zorn Mari-
ca. 37 Din: Učiteljsko deške osnovne
šole — Kranj. Prispevala sta 10 Din Za-
vršnik Stanko in Rojina Vladimír, po 5
Din so prispevali: Sepaher Anton, Robljek
Vincenc in Mahulja Anka, K. J. je pa na-
vrgel 2 Din. 25 Din: Učiteljsko — Ka-
pela, p. Slatna-Radenci. Po 5 Din so pri-
spevali: Pertl Kvirin, Mešnar Josip, Pu-
šenjak Marica, Grossmann Ida in Seršen
Ivo. 20 Din: Mešovsek Radovan in Briš-
nik Anica — Braslovce. — Današnji iz-
kaz 137 Din. Prej izkazanih 7144 Din.
Skupaj 7281 Din. — 10. izkaz. 100 Din:
Hran. in pos. »Učiteljskega konvikta« v
Ljubljani. 60 Din: Gornjegrajsko učit.
društvo. 30 Din: Učiteljsko — Gomil-
sko. Darovali so 10 Din: Ivan Zotter,
Minka in Julija Mikličeva. 10 Din: Igna-
cij Mlačnik — Prevalje. 8 Din: Učitelj-
stvo — Sv. Duh, p. Št. Jurij ob Ščavni-
ci. — Današnji izkaz 208 Din. Prej izka-
zanih 7281 Din. Skupaj 7489 Din. — To-
variši in tovarišice! Vsi prav dobro ve-
mo, da potrebuje vsaka organizacija
mnogo denarja. Tudi v naši organizaciji
bomo lahko dosegli svoj trdno začrtani
program v korist našega stanu, narodne-
ga šolstva in naše mlade države, ako
storimo vsi brez izjeme svojo dolžnost
ter prostovoljno prispevamo po nekaj
dinarjev v rezervni sklad. Zapijmo to-
rej skupno tisto »duhovito« pesem po
znanem »pastirskem« napevu, ki se naj
danes glasi:

Ajmo, ajmo — dinarje zbirajmo,
organizaciji jih samozavestno dajmo!
Kdor pa roko v žepu zdaj tišči —
svobode zlate nikdar vreden ni!

Zdravo!

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+ NOVOMEŠKO UČITELJSKO
DRUŠTVO zboruje v soboto 17. junija
t. l. ob 9. uri dopoldne v šoli na Čatežu
po tem dnevnem redu:

1. Poročilo predsednika.
2. O šolski higijeni; predava gosp.
dr. Fr. Šterba.
3. Razgovor o letošnjih konf. refe-
ratih.
4. Volitev zastopnikov na pokrajins-
ko skupščino.
5. Slučajnosti.

Tovariši(ice) kraj ste si izbrali sa-
mi, torej vsi na Čatež.

Predsednik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA
PREKMURJE vrši izredni zbor dne 14.
junija ob 10. v Murski Soboti. Urediti
moramo nastalo nerednost v društvu-

nem poslovanju, za kar je potrebna pol-
noštevilna udeležba. Zadržani morajo
odstotnost opravičiti. — Za odbor: Po-
žegar, t. č. načelnik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA
SVETOLENARTSKI OKRAJ zboruje
dne 22. junija t. l. ob 10. pri Sv. Trojici
Sl. g. Dnevni red: Pozdrav! 1. Obravna-
va dopisov, pogovor in sklep o njih vse-
bini. Nenavzoči soglašujejo. 2. Uravnava
plačil raznih blokov; tov. Perger je vpo-
slal 100 Din, čast mu! 3. Poročilo pred-
sednika o seji širjega sosveta UJU po-
verj. Ljubljana izza dne 12. t. — novosti!
4. Referat F. Jakopca o »Eksperimen-
talni pedagogiki«. 5. Referat Jož. Velnar-
ja o praktični telovadbi na osnovni šoli
na deželi. 6. Predlogi, nasveti. Zanimivi
dnevni red z obilno privlačno vsebino
pričakuje polnoštevilnost k delu za do-
movino! Odstotnost zahteva 10 Din za
Učit. konvikt! — Franjo Kranjc, t. č.
predsednik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA
PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ
ZBORUJE 22. junija t. l. v ptujski Mla-
diki točno ob 10. uri. Dnevni red: 1. Po-
ročilo predsednika. 2. O protituberku-
lozni ligi poroča g. okrajni zdravnik dr.
Vrečko. 3. Volitev delegatov za skup-
ščino UJU in event. za Zvezo. 4. Raz-
govor v stanovskih in šolskih zadevah.
(Odbor poziva člane(ice), da se v obil-
nem številu prigrasijo za telovadni tečaj
v Ptuj; 1—3razredne šole naj pošljejo
najmanj po enega udeleženca, več raz-
redne pa po dva. Brezplačno stanova-
nje je preskrbljeno. — Ne pozabimo na
vplačanje druge polovice letne članari-
ne! Da se snidemo vsi stanovsko zaved-
ni tovariši in tovarišice, pričakuje odbor.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA
POL. OKRAJ LJUTOMER je zborovalo
dne 16. marca 1922 v šolskem poslopju
pri Sv. Križu. Navzočih je bilo 44 članov
in dva gosta.

Otvoritev. Predsednik tov. Karel
Mavrič otvori zborovanje in vzpodbuja
v svojem iskrenem pozdravnem nagovoru
tovariše in tovarišice k vztrajnemu,
resnemu skupnemu delu. Posebno še po-
zdravlja nove člane ter gosta Lubša in
Goloba od Vegove. Zatem povdaria, da
se je na skupščini v Rogaški Slatini skle-
nilo, da je prisotnost vsakega člana pri
zborovanju obvezna.

Ureditev blokov za ljubljanski učit.
konvikt. Bloki so se deloma razprodali.
Zavedajoč se potrebe konvikta v Ljub-
ljani so se izkazale zlasti tov. Minka Se-
ver, Inka Karba, Štefanija Spindler Ma-
rija Brumen, Ida Grosman in tov. Slavko
Stopar z razprodajo celega bloka. Tov.
predsednik se jim za požrtvovalnost
iskreno zahvali.

Čitanje zapisnika. Zapisnik o občnem
zboru in o izrednem zborovanju se pre-
čita in odobri.

Blagajna. Tov. Ivajnčič preda blagaj-
no novoizvoljenemu blagajniku, katero
sta pregledovalca računov našla v naj-
lepšem redu. Predsednik se tov. Ivajn-
čiču kar najtopleje zahvaljuje za njegov
trud ter predlaga, naj se prebitek, koji
znaša 2661 K, naloži v ljutomersko hra-
nilnico, kar se sprejme.

Dopisi. Dopis učit. društva za Mari-
bor glede osnovanja novega društva za
konvikt v Mariboru. Člani so z navduše-
nim pozdravljali to misel, ker zavod v
Mariboru bi bil gotovo prepotrben. Do-
pis pokrajinskega odbora Jugoslov. Ma-
tice o zbiranju darov slovenskim otro-
kom v Koroški Sloveniji in Jul. Krajini.
Tov. predsednik apelira na vse člane, da
store svojo dolžnost.

Predavanje. Tov. Ivajnčič je preda-
val o metodičnem poučevanju
iz prirodoznanstva pouka. Do-
vršenemu in zanimivemu predavanju so
vsi z največjo pozornostjo sledili, kar so
z živahnim odobravanjem potrdili. Tov.
Cvetko poroča o ustanavljanju
kmetijsko-nad. šol. Načrt je ze-
lo obsežen, težko da bi se mogla ogromna
snov predelati v 10 mesecih. Je pa zelo
idealna v teoriji, a v praksi se bodo po-
kazale marsikateri težkoče, ki bodo
stojale v pomanjkljivi tačasni strokovni
izobrazbi učitelstva in učil. v omalova-
ževanju pomena kmet.-nad. šol in deloma
tudi v pomanjkanju učiteljskih moči in de-
loma tudi v pomanjkanju učnega časa.
Ocenjevalec predlaga, naj se učni čas do-
loži samo na četrtlet in nedeljo. učitelj-
skemu osebju pa naj se zagigura primer-
na nagrada. Učitelstvu naj se da mož-
nost, da se v kmetijskih oziroma gospo-
dinjskih učnih tečajih strokovno izobrazijo
ter da prosvetna uprava čimprej preskrbi
knjige za kmetijstvo in gospodinjstvo.

Predlogi. Tov. Mavrič predlaga, naj
se krajevni razredi, ker so nepravilno
razdeljeni, odpravijo, kar se enoglasno
sprejme. Dalje naglašja, da je v tiskovi-

nah, ki so jih razposlali, izvedba letn'e
nemogoča.

Pevovodja. Tovariš Zaherl ponovno
apelira na tov. pevce in tov. pevke in
vprašuje, je li res le pevovodja na pa-
piru ali v resnici. Takoj nato se določi
pevski ženski zbor in pevska vaja, ki se
je vršila po zborovanju pri Hauptmanu.

Sklep. Tov. predsednik zaključuje
uspelo zborovanje, zahvaljujoč se šol.
vodju tov. Herzogu za prijazen sprejem.
Globoko in dobro premišljenemu referatu
se tov. predsednik prirčno zahvali.

+ SLOVENJGRAŠKO UČITELJ-
SKO DRUŠTVO JE ZBORovalo dne
18. maja 1922 v Št. Ilju p. Turjakom ob
povoljni udeležbi.

Otvoritev. Tov. predsednik je po-
zdravil navzoče ter se spominjal tudi
rajnega tov. Iv. Trobeja, ki je preminul
dne 21. februarja 1922 v Slovenjgradu.
Bil je vrl tovariš, soustanovitelj ter do
smrti zvest član našega društva. Blag-
mu spomin! V znak sožalja so se dvig-
nili zborovalci s sedežev in zaklicali
»Slava«.

Dopisi. Zadruga »Tvoronica
učil in šolskih potrebščin« va-
bi člane za pristop z deleži. Članstvo od-
kloni to vabilo, ker je s plačili itak že
preveč obremenjeno. — Tov. Kocijan-
čič, t. č. načelnik »Učiteljske Sa-
mopomoči« pozivlja k pristopu k tej
organizaciji. Kdor želi postati član »Sa-
mopomoči«, naj se javi tov. tajnici, ki
poda vse potrebne podatke. Ravnatelj-
stvo mešč. šole je pisмено opravičilo
odsotnost svojega učiteljskega ter tem po-
tom naprosilo tovariše(ice), da bi staršem
učencev pojasnili pomen mešč. šole ter
jih vzpodbujali za vstop v isto.

Delegatom za delegacijsko zboro-
vanje »Zveze« sta bila izvoljena tov.
Barle in tov. Arnuševa. Glede razpusta
se je sklenilo, da ostane društvo tč, še
član »Zveze«.

Referat o zgodovini kraja in
šole Št. Ilj p. Turjakom« je poda-
la tov. Minka Mithansova in žela od
navzočnih članov občno priznanje. Re-
ferat je bil posebno primeren za ta dan,
ker je učiteljsko po končanem zborova-
nju imelo priliko ogledati si ta kraj z ro-
mantičnim »Mislinjskim grabnom«. Vož-
nja po elektr. železnici skozi ta »graben«
je bila prav zanimiva in med izletniki
je vladalo najbolje razpoloženje. Zeleti
bi bilo še več takih skupnih izletov.

Slučajnosti. Sprejet je bil predlog,
da je udeležba pri zborovanjih za vse
člane obvezna. Kdor se ne opraviči, pla-
ča 5 Din globe v prid učit. društvu. Vsi
tisti člani, ki izostanejo zaporedoma tri-
krat od zborovanj, ne da bi se opravičili,
se menoma objavijo v učit. glasilu. —
Vsak društvenik naj se zaveda svojih
dolžnosti.

Končno se je sklenilo, da se vrši pri-
hodnje zborovanje dne 22. junija t. l. —
Kraj in vzpored se pravočasno objavita
v »Tovarišu«.

+ ČLANOM »DRUŠTVA UČITE-
LJEV IN ŠOLSKIH PRIJATELJEV ZA
OKRAJ LJUBLJANSKE OKOLICE« na-
znaniam, da smo se 25. maja z Vrhničani
zmenili tako-le: Ker je meseca junija
že itak precej prostih dni, 28. pa sklep
šole, za katerega treba klasificirati in to
in ono pripraviti, naj bo naše zborova-
nje na Vrhnikih dne 9. septembra.
Vlak ima na vse kraje lepo zvezo. Po
prihodu vlaka zjutraj ob pol 9. bo koj
zborovanje. Po zborovanju izlet k sv.
Trojici. Opoldne skupno kosilo v »Man-
tovi«. Potem izlet k izvirkom Ljubljani-
ce. Ob 5. popoldne odhod v Ljubljano.
Kdor se udeleži skupnega obeda, naj to
sporoči tri dni prej g. Iv. Michlerju, učit-
elju na Vrhnikih. Pele se bodo sledeče
pesmi iz Aljaževe pesmirice: I. del: Št.
50., 52., 56., 62., 63., 64. — Na veselo sni-
denje! — Janko Žirovnik, t. č.
predsednik.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRU-
ŠTVO JE ZBORovalo v soboto, dne
20. maja 1922 ob 10. uri v šolskem po-
slopju in Komendi. Navzočih je bilo 57
članov in članic.

Otvoritev. Tovariš predsednik To-
mo Petrovec je pozdravil navzoče ter
čestital vsem, ki so napravili usposoblje-
nostni izpit in tovarišem Sircu, Ferjanu
in Čenčiču k nadučiteljskemu ozir. učit-
eljskemu imenovanju. Nadalje je znova
priporočal pristop k »Tvornici učil«.

Predavanje. Po odobrenju zapisnika
zadnjega zborovanja je predaval tovariš
Janko Toman »Učitelj v šoli in izven
nje«. Zanimivo predavanje je izzvalo ži-
vahno debato, katere se je udeležilo več
tovarišev.

Predlogi. Tovariš Vladimir Požar je
z ozirom na to, da je učiteljsko kamniš-
kega okraja odmerjena za okrajno učit-
eljsko konferenco le polovica dijet,
predlagal, da naj predsedstvo društva

izjavi na merodajnem mestu, da učitelj-
sko društvo za kamniški okraj ne trpi
kršenja postav, kakor tudi ne kršenja
pravic in zahteva, da se prihodnje leto
izplačajo učiteljsvu za okrajno konfe-
renco polne dijete. Predlog je bil sprejet.
Predlog tovariša Požarja, naj se letošnja
polovica dijet odkloni v prid »Učiteljske-
mu konvikt«, je padel, ker so zanj gla-
sovali le trije tovariši oziroma tovariši-
ce. Tovariš Germek je predlagal, naj na
okrajni konferenci kamniškega učitelj-
stva stavi društvo tale predlog: Eks-
cerpti referatov »Kako si pridobi in kako
vzdrži učitelj v šoli disciplino« naj se
posljejo na višji šolski svet, na socialno
skrbstvo in na predsedstvo višje sodni-
je v Ljubljani. Glede udeležbe šolske
mladine z učiteljsvom pod šolsko zasta-
vo in ne pri kakih drugih organizacijah
se je že stvil lansko leto predlog, ki je
bil odposlan poverjenistvu UJU v Ljub-
ljani.

Zaključek. H koncu se je zahvalil to-
variš predsednik vsem navzočim in jim
voščil vesele počitnice. Prihodnje prvo
zborovanje v bodočem šolskem letu se
bo vršilo v Lukovici. Nato se je zboro-
vanje zaključilo.

+ ZBOROVANJE CIRKNIŠKO-
LOŽKEGA KROŽKA UČITELJSKEGA
DRUŠTVA ZA LOGAŠKI OKRAJ dne
20. maja t. l. v Igvasi.

Otvoritev. Predsednik tov. Jug otvo-
ri zborovanje, pozdravi osobito nove to-
variše in tovarišice in graja brezbriznost
nekaterih tovarišev in tovarišic, katerim
so zborovanja deveta briga. Nato poda
besedo tov. Znidaršiču.

Predavanje. Tov. Znidaršič je pre-
daval o narodni umetnosti in
učiteljsvu, kjer je pozivljaj učitelj-
stvo k zbiranju narodnega blaga. Siče-
ve vezene imajo preveč materiala.
Tovarišice naj bi sestavile načrt za roč.
dela. Koncem debate so se določile ne-
katere tovarišice za zbiranje narodnih
motivov in en tov. za risanje. Za tem je
predaval tovariš Skubic o zemlje-
pisnem pouku. Pri živahni debati se
je poudarjala potreba reliefov dom, kra-
ja, tem primerne zemljevide, plastična
miza in vporaba razglednic. Z zemljepis-
jem naj se družijo zgodovina in o vsakem
kraju pove kaj zgodovinskega. Zbuja
naj se ljubezen do domovine.

Slučajnosti. Tov. Kosin omeni, da
zadnjič poslana spomenica glede izena-
čenja drag, doklad ni imela uspeha ter
ni znana krivda. Učiteljsvo na obmej-
nem kraju živi težje kot ono po mestih.
Oddaljeni zdravniki stanejo n. pr. tiso-
čake. Predsednik hoče o dotični spome-
nici vprašati na merodajnem mestu. To-
variš Korenc priporoča brez vzroka od-
sotne tovariše kaznovati z globo. Spre-
jeto. Tov. Znidaršič se čudi, da ni niko-
gar iz Cirknice in Begunj. Tovariš Ko-
sin priporoča sodelovanje pri ustanovit-
vi »Kola jugoslov. sester«. Po
zaključanju so si vsi navzoči ogledali
grad Snežnik pod vodstvom prijaznega
komesara g. Nikašinoviča iz Beograda.
— P

LISTNICA UREDNIŠTVA.

E. P. v P. Položnico za poravnavo
Učit. Tov. dobite pri okrajnem učitelj-
skem društvu, ker je liste plačati skupno
s članarino.

— »Zveza kulturnih društev«: UJU
— pov. Ljubljana je pristopilo celotno k
Zvezi. Za posameznike je gotovo le pro-
stovoljnega značaja, če hočejo pristopiti.
Bavil se bo pa s tem vprašanjem itak še
oži s svet na prihodnji seji.

— Izkaz matičnih listov. Tabelari-
čen tisk nam toliko poveča stroške, da
moramo resno premisliti predno se odlo-
čimo za objavo dopisa. Sedaj so se ti-
skarski stroški zopet povišali za 20%,
da so resno ogroženi naši listi. Le dvoje
je mogoče: ali povišati, ali ustaviti liste.

— Ant. Leban: Prejeli smo nadalje-
vanje od g. L., s katerim moramo sedaj
nadaljevati.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj.
Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Štev. 315.

RAZPIS UČITELJSKE SLUŽBE.

V zmislu odloka višjega šolskega
sveta z dne 16. maja 1922, št. 5657 se
razpisuje učiteljska služba na štirirazred-
ni osnovni šoli v Pilštanju v stalno
namestitev.

Pravilno opremljene prošnje naj se
predlože po predpisani poti najkasneje
do dne

10. julija 1922

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet kozjanski,
Brežice, dne 2. junija 1922.